

Rapport

Underlag till statens finansiella sparande

2018 kvartal 4

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2019-02-18

Dnr: 2019-00098

ESV-nr: 2019:2

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Mikael Marelius

Förord

ESV producerar nationalräkenskapsinformation för staten, underlag till statens finansiella sparande (UFS). Utgångspunkten för beräkningarna är de regler, definitioner och klassificeringar som gäller för de 28 medlemsländerna i EU.

Resultatet av beräkningarna ligger till grund för nationalräkenskapsberäkningarna vid Statistiska centralbyrån, SCB, och används till ekonomisk analys. Resultatet används också vid beräkningen av EU-avgifter och uppföljningen av EU-ländernas ekonomiska situation. Till viss del används det finansiella sparandet också vid granskning enligt konvergenskriterierna¹.

Beräkningarna görs kvartalsvis och resultatet publiceras knappt två månader efter utgången kvartal.

¹ Konvergenskriterierna innefattar krav om prisstabilitet, sunda och hållbara offentliga finanser och stabil växelkurs.

Innehåll

1	Kontaktinformation	5
2	Sammanfattning	6
2.1	Inkomsterna ökade med 10 miljarder det fjärde kvartalet	7
2.2	Utgifterna ökade med 16 miljarder	7
3	Revideringar	8
4	Analys av inkomster	10
4.1	Inkomsterna ökade med 10 miljarder kronor fjärde kvartalet	10
4.2	Inkomsterna ökade på helåret	11
5	Analys av utgifter	16
5.1	Sociala naturaförmåner fortsatte minska	16
5.2	Ökade omkostnader för konsumtion	17
	Hyrorna ökade 8 procent	18
	Myndigheterna ökade aktiveringen av material	18
5.1	Löner och sociala avgifter ökade med 4 procent	19
	Polismyndighetens löneutgifter ökade mest	19
	Sociala avgifter ökade med 4 procent.....	20
5.2	Myndigheternas försäljning var oförändrad.....	20
5.3	Investeringar ökade	20
	Militära investeringar minskade	21
5.4	Räntorna ökade	21
	Övriga räntekostnader	21
5.5	Löpande transfereringar till utlandet ökade.....	22
	EU-avgiften ökade	22
	Transfereringar till övriga länder	23
5.6	Löpande transfereringar inom Sverige ökade.....	23
	Löpande transfereringar till primärkommuner minskade.....	24
5.7	Kapitaltransfereringar till utlandssektorn.....	32
5.8	Kapitaltransfereringar inom Sverige.....	32

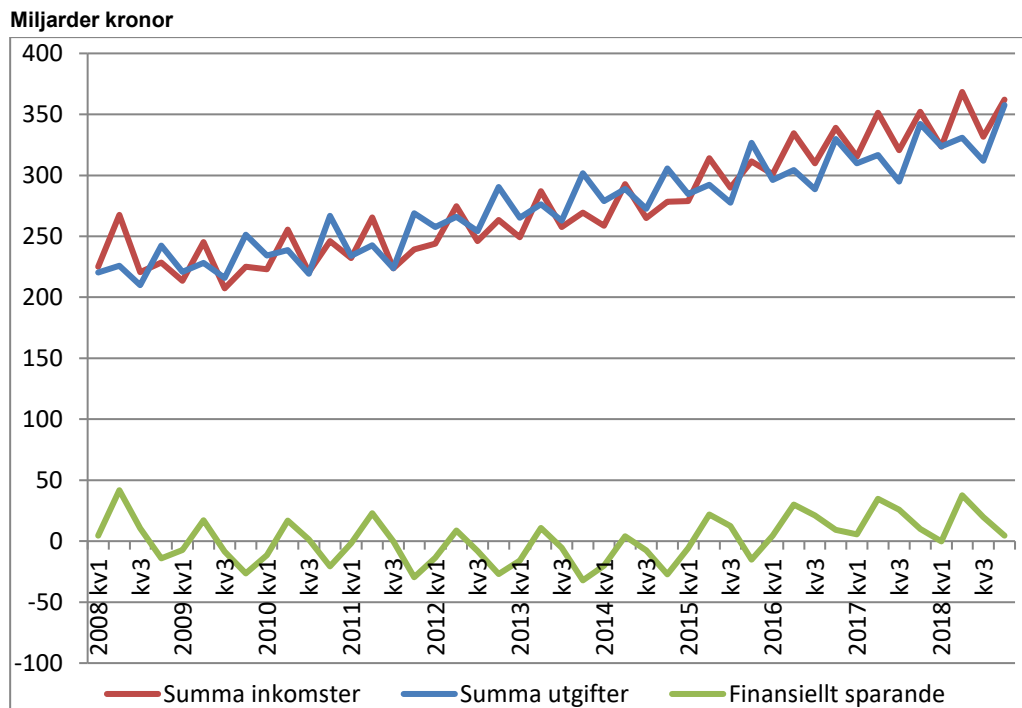
1 Kontaktinformation

<i>Ansvarig</i>	<i>Telefon</i>
Emelie Brunhage ESF-rådet Kammarkollegiet Riksgäldskontoret	08-690 44 23
Mikael Marelius Fortifikationsverket Försvarets materielverk Försvarmakten Trafikverket Socialstyrelsen Skatteverket Skogsstyrelsen Statens fastighetsverk Statens tjänstepensionsverk Tullverket	08-690 44 28
Lars Nordkvist Kärnavfallsfonden Universitet och Högskolor	08-690 45 12
Leticia Velasquez Diaz Arbetsförmedlingen Försäkringskassan Migrationsverket Pensionsmyndigheten Sida	08-690 45 63
Hans Åhlander Exportkreditnämnden Länsstyrelserna Regeringskansliet	08-690 45 07
Annika Näsvalld Åhman Centrala studiestödsnämnden Domstolsverket Kriminalvården Polismyndigheten Statens skolverk Universitet och Högskolor	08-690 45 14

2 Sammanfattning

Resultatet av den preliminära beräkningen för fjärde kvartalet 2018 visar ett positivt finansiellt sparande för staten på 4 miljarder kronor. Därmed har det varit överskott i statens finansiella sparande 11 av de 12 senaste kvartalen. Jämfört med motsvarande period föregående år försämrades det finansiella sparandet med 6 miljarder kronor. För helåret 2018 blev det ett positivt finansiellt sparande med 61 miljarder kronor, vilket är 15 miljarder kronor lägre än 2017.

Diagrammet visar finansiellt sparande per kvartal från 2008 till 2018

2.1 Inkomsterna ökade med 10 miljarder det fjärde kvartalet

Under fjärde kvartalet ökade statens inkomster med 3 procent eller 10 miljarder kronor för att uppgå till 362 miljarder kronor vid kvartalets slut.

Produktskatterna ökade med 6 miljarder kronor varav mervärdesskatten ökade med drygt 5 miljarder kronor. Övriga produktionsskatter ökade med drygt 4 miljarder kronor varav löneskatterna stod för hela ökningen till följd av en högre lönesumma i ekonomin.

Statens intäkter av löpande inkomst- och förmögenhetsskatter minskade med 1 miljard kronor. Hushållens kapitalsskatter minskade med 4 miljarder kronor och bolagens skatter ökade med 3 miljarder kronor.

För helåret 2018 ökade inkomsterna med 46 miljarder kronor. Produktskatterna ökade 26 miljarder kronor varav mervärdesskatten ökade med 20 miljarder kronor. Övriga produktionsskatter ökade med 18 miljarder kronor som i sin helhet förklaras av ökade löneskatter. Statens intäkter av löpande inkomst- och förmögenhetsskatter minskade med 5 miljarder kronor. Hushållens kapitalsskatter minskade med 16 miljarder kronor och bolagens skatter ökade med 11 miljarder kronor.

2.2 Utgifterna ökade med 16 miljarder

Fjärde kvartalet ökade statens utgifter med 5 procent eller knappt 16 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick utgifterna till 358 miljarder kronor vid kvartalets slut.

Under kvartalet ökade utgifterna för transfereringar med 10 miljarder kronor. Konsumtionen ökade med drygt 3 miljarder kronor samtidigt som räntekostnader och den statliga momsens ökade med 1 miljard kronor vardera.

För helåret 2018 uppgick utgifterna till 1 324 miljarder kronor, en ökning med 60 miljarder kronor eller knappt 5 procent. Transfereringarna ökade 44 miljarder kronor, konsumtionen ökade 9 miljarder kronor, investeringar ökade 1 miljard kronor medan räntorna ökade 2 miljarder kronor.

Transfereringarna ökade

Fjärde kvartalet ökade de totala transfereringarna med 10 miljarder kronor. Löpande transfereringar till utlandet ökade med 6 miljarder kronor och inom landet med 3 miljarder kronor.

EU-avgiften ökade med 5 miljarder kronor mellan kvartalen. Förklaringen är att Sverige fick en återbetalning fjärde kvartalet 2017. Under 2018 ökade avgiften med 8 miljarder kronor och uppgick till 34 miljarder kronor.

Transfereringarna till hushållssektorn ökade med 2 miljarder kronor netto. Största ökningen var barnbidragen som ökade med 1 miljard kronor fjärde kvartalet och drygt 4 miljarder kronor mellan åren.

Löpande transfereringar till kommunala sektorn minskade med 1 miljard kronor fjärde kvartalet och ökade med något mellan åren. Kommunmoms, kommunalekonomisk utjämning och skattereduktioner ökade med 4 respektive 12 miljarder kronor mellan kvartalen och åren. Andra stora ökningar avsåg bidragen till folkhälsa och sjukvård samt läkemedelsförmånerna. Samtidigt minskade ersättningarna för mottagande av asylsökande med 7 miljarder kronor fjärde kvartalet och 17 miljarder kronor mellan åren.

3 Revideringar

I samband med beräkningen av statens finansiella sparande för åren 2016 till 2018 har statsskuldräntorna reviderats. Tidigare fanns det oklarheter hur regelverket ENS2010 skulle tolkas vid beräkning av återköp av statsskuldspapper som genererar över-/ underkurser vid emission. Efter förtydligande från Eurostat reviderades statsskuldräntorna upp, utgifterna steg då med 4,8 miljarder kronor 2016, 5 miljarder kronor 2017 och 2,7 miljarder kronor 2018.

För 2017 har taxeringsutfall arbetats in i skatteutfallet. Skatteintäkterna totalt förändras marginellt med +76 miljoner kronor. Övriga produktionsskatter minskar med 0,9 miljarder kronor medan löpande inkomst och förmögenhetsskatter ökar med 1 miljard kronor. Av detta så minskar hushållens inkomstskatter med 1 miljard kronor medan bolagsskatterna ökar med 2 miljarder kronor.

Underlag till Statens finansiella sparande (UFSkvartal42018). Inkomster

(Miljoner kronor)

	Kv1-4 2016	Kv1 2017	Kv2 2017	Kv3 2017	Kv4 2017	Kv1-4 2017	Kv1 2018	Kv2 2018	Kv3 2018	Kv4 2018	Kv1-4 2018	Diff. bol. Kv 4	Diff. % Kv 4
01 Skatter på produktion och import	971 101	238 080	261 014	245 323	269 242	1 013 659	247 779	274 434	266 237	279 386	1 057 836	10 145	4
01 Produktskatter	526 071	126 442	141 597	128 612	151 739	548 390	132 704	149 787	134 395	157 303	574 188	5 563	4
02 Övriga produktionskatter	445 030	111 638	119 417	116 711	117 502	465 269	115 075	124 647	121 841	122 084	483 648	4 582	4
02 Räntelänt	9 013	2 216	2 330	1 786	2 707	9 039	2 417	2 169	1 947	2 747	9 280	40	1
03 Inkomst från bolag	14 556	329	9 873	41	1 664	11 907	177	15 598	31	1 926	17 732	261	16
01 Inkomst från bolag	14 430	300	9 799	14	1 639	11 752	138	15 537	2	1 895	17 572	256	16
02 Kvartalshänsyn	126	29	74	27	25	155	39	61	29	26	155	1	4
04 Arrenden	287	74	79	77	74	304	82	77	102	118	379	44	59
01 Arrenden	10	5	7	6	3	21	10	6	3	1	21	-1	-52
02 Spektrumföreskrifter	276	69	71	71	71	283	71	71	71	76	290	5	7
03 Lokalaravgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27	68	41	0
05 Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter	246 163	65 207	66 620	63 432	66 506	261 765	62 847	65 128	63 237	65 799	257 011	-707	-1
06 Sociala avgifter	8 639	2 316	2 293	2 248	2 216	9 073	2 444	2 442	2 392	2 352	9 630	136	6
07 Skadeförsäkringspremier, netto	1 372	276	712	492	176	1 657	272	374	15	468	1 130	292	165
08 Löpande transfereringar från utlandssektorn	3 064	463	776	452	704	2 395	548	818	578	838	2 783	134	19
01 EU-länder	898	184	402	188	231	1 005	177	401	231	363	1 173	132	57
02 Övriga länder	1 086	236	309	261	324	1 130	260	254	293	348	1 155	24	8
03 EU-institutioner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 Atervinningar	1 080	43	64	4	148	260	111	163	54	127	455	-22	-15
09 Transfereringar inom Sverige	30 058	6 527	7 541	6 880	8 727	29 674	6 901	7 469	7 124	8 162	29 646	-466	-5
01 Företagssektorn	3 112	771	891	789	1 074	3 525	783	861	798	1 459	3 900	385	36
01 Bøter och straffavgifter från företag D759	291	80	63	94	91	329	79	81	61	77	298	-14	-16
02 Övriga transfereringar från företag D753	2 796	688	700	694	980	3 062	703	728	736	1 380	3 546	400	41
03 Atervinningar	25	2	128	1	2	134	1	52	2	1	57	-1	-36
02 Kommunala sektorn	10 347	2 027	2 042	2 188	2 663	8 920	2 071	2 083	2 125	1 580	7 839	-1 103	-41
01 Primärkommuner	8 120	1 860	1 820	2 018	2 371	8 070	1 826	1 869	1 957	1 251	6 904	-1 120	-47
02 Landsföretag	869	197	197	163	251	808	223	194	158	272	847	21	8
03 Kommunala ideella organisationer	1 357	-29	24	6	41	42	22	20	9	30	81	-11	-28
04 Statliga ideella organisationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03 Hushållssektorn	15 875	3 630	4 412	3 715	4 790	16 447	3 866	4 317	4 015	5 050	17 249	260	5
01 Hushållens ideella organisationer	8 427	1 751	2 309	1 822	2 632	8 513	1 872	2 226	1 996	2 863	8 958	231	9
02 Egentliga hushåll	7 448	1 779	2 104	1 893	2 159	7 934	1 994	2 091	2 019	2 187	8 291	29	1
01 Bøter och straffavgifter från hushåll D753	781	186	224	190	173	773	185	225	188	222	820	49	28
02 Övriga transfereringar från hushåll D753	6 667	1 593	1 880	1 703	1 985	7 161	1 809	1 866	1 830	1 965	7 471	-20	-1
03 Atervinningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 AP-fonden	724	198	197	188	199	763	181	198	186	192	757	-7	-3
10 Kapitalkatter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11 Bidrag för investering	13	0	12	0	4	16	0	3	0	15	19	11	254
12 Övriga reala inkomster	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14 Ej definierad NRPunkt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa utgifter	1 219 193	309 852	316 631	294 997	342 078	1 263 558	323 684	330 799	312 012	357 674	1 324 159	15 596	5
Summa inkomster	1 284 166	315 488	351 249	320 731	352 020	1 339 489	323 516	368 381	331 648	362 038	1 385 582	10 017	3
Finansiellt sparande	64 973	5 636	34 619	25 734	9 942	75 930	-188	37 552	19 636	4 363	61 423	-5 579	-56

4 Analys av inkomster

4.1 Inkomsterna ökade med 10 miljarder kronor fjärde kvartalet

De totala inkomsterna uppgick till 362 miljarder kronor fjärde kvartalet 2018 vilket var en ökning med knappt 3 procent eller 10 miljarder kronor jämfört med fjärde kvartalet 2017.

Produktskatterna utgör 43 procent av de statliga intäkterna och ökade med 6 miljarder kronor fjärde kvartalet varav mervärdesskatten ökade med knappt 5 miljarder kronor. Mervärdesskatten fortsatte att öka men ökningstakten avtog till följd av minskade bostadsinvesteringar. Energiskatterna var i nivå med utfallet 2017. Miljöskatter som den nya flygskatten och kemikalieskatten uppgick till knappt 1 miljard kronor, vilket är en ökning med 0,5 miljarder kronor. Övriga punktskatter såsom alkohol-, tobaks- och stämpelskatt var i stort sett oförändrade.

Övriga produktionsskatter utgör 34 procent av de statliga intäkterna och ökade med knappt 5 miljarder kronor fjärde kvartalet jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Av dessa stod löneskatterna för hela ökningen till följd av en högre lönesumma i ekonomin. Sänkt skatt på vattenkraftverksanläggningar minskade fastighetsskatteinkomsterna med 0,3 miljarder kronor. Resolutionsavgiften ökade med 0,7 miljarder kronor. Lokalradioavgifter har till följd av ändrade direktiv tagits bort från skatter. Tidigare rapporterades lokalradioavgifter löpande som övriga produktionsskatter. Under tredje kvartalet inbetalades avgifterna 8 år i förskott. I samband med detta ändrades hanteringen och avgifterna rapporteras nu som periodiserat under inkomstpunkt 4 Arrenden.

Statens intäkter av löpande inkomst- och förmögenhetsskatter² utgör 18 procent av de statliga intäkterna och minskade med 1 miljard kronor det fjärde kvartalet. Under perioden ökade hushållens inkomstskatter svagt samtidigt som skattereduktionerna ökade vilket eliminerade intäktsökningen. Hushållens kapitalskatter minskade med drygt 4 miljarder kronor till följd av hushållens minskade kapitalvinster. Avkastningsskatterna ökade med 0,1 miljarder kronor. Bolagens skatter ökade med 3 miljarder kronor jämfört med samma period 2017.

Övriga inkomster består av ränteintäkter, utdelningar, och transfereringsinkomster och uppgår till 17 miljarder kronor vilket är en ökning med 0,5 miljarder kronor.

² Inkomstpunkten innehåller inga förmögenhetsskatter utan enbart inkomst- och kapitalskatter. Namnet kommer från regelverket ENS2010.

4.2 Inkomsterna ökade på helåret

För helåret 2018 uppgick de totala inkomsterna till 1386 miljarder kronor vilket var en ökning med drygt 3 procent eller 46 miljarder kronor.

Produktskatterna ökade med 26 miljarder kronor 2018 varav mervärdesskatten ökade med knappt 21 miljarder kronor. Energiskatterna ökade med 3 miljarder kronor. Miljöskatter som den nya flygskatten och kemikalieskatten uppgick till knappt 3 miljarder kronor, vilket är en ökning med 2 miljarder kronor. Övriga punktskatter såsom alkohol-, tobaks- och stämpelskatt ökade med 1 miljard kronor.

Övriga produktionsskatter ökade med knappt 18 miljarder kronor 2018. Av dessa stod löneskatterna för hela ökningen till följd av en högre lönesumma i ekonomin. Sänkt skatt på vattenkraftverksanläggningar minskade fastighetsskatteinkomsterna med 1,2 miljarder kronor. Resolutionsavgiften ökade med 2,5 miljarder kronor. Den borttagna skatten på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer minskade statens skatteintäkter med 2,5 miljarder kronor.

Statens intäkter av löpande inkomst- och förmögenhetsskatter minskade med 5 miljarder kronor 2018. Hushållens kapitalskatter minskade med drygt 15 miljarder kronor till följd av hushållens minskade kapitalvinster. Avkastningsskatterna ökade med 1,5 miljarder kronor. Bolagens skatter ökade med 11 miljarder kronor jämfört med 2017.

Övriga inkomster består av ränteintäkter, utdelningar och transfereringsinkomster som uppgick till 71 miljarder kronor vilket är en ökning med 7 miljarder kronor. Ökningen förklaras i huvudsak av högre utdelning från bolag med statligt ägande.

Skatter i nationalräkenskaperna

I beräkning av nationalräkenskaperna hanteras skatterna intäktsmässigt när de upparbetas och inte när de inbetalas. Det innebär att skatteinbetalningen förs till den period som gett upphov till skattskyldigheten.

Skatterna indelas i:

-Produktsskatter som består av mervärdesskatter, importskatter och skatt på enskilda produkter såsom energi-, alkohol, tobak diverse punktskatter samt miljöskatter. Utfallet baseras till största delen på förskjutningar av månadsinbetalningar. Det innebär att produktsskatterna inarbetas en månad och inbetalas månaden efter. Som exempel består utfallet för första kvartalet av februari, mars och april.

-Övriga produktsskatter som består av skatter på produktionsfaktorer såsom mark, fasta tillgångar, arbetskraft och andra produktionsmedel. Exempel på skatter är arbetsgivaravgifter, egenavgifter, fastighetsskatt, fordonsskatt och andra skatter kopplade till produktion. Utfallet baseras i huvudsak på förskjutningar av månadsinbetalningar och avseende egenavgifter på taxeringsutfallet.

- Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter består av skatter på inkomster och kapital från hushåll och företag. Utfallet baseras till största delen på taxeringsutfallet det aktuella året.

Underlag till Statens finansiella sparande (UFSkvartal42018). Utgifter

(Miljoner kronor)

	Kv 1-4 2016	Kv1 2017	Kv2 2017	Kv3 2017	Kv4 2017	Kv 1-4 2017	Kv1 2018	Kv2 2018	Kv3 2018	Kv4 2018	Kv1-4 2018	Diff. bel. Kv 4	Diff. %Kv 4
Total konsumtion	234 118	53 720	60 838	55 168	67 113	236 839	55 242	61 816	58 489	70 537	246 084	3424	5
Totala investeringar	41 961	6 641	13 304	8 508	15 829	44 281	8 337	10 845	10 355	15 910	45 446	81	1
Totala räntor	21 571	4 044	6 315	4 879	3 980	19 218	3 729	6 862	5 467	5 299	24 357	1 319	33
Totala transfereringar	889 987	239 083	227 695	220 027	244 834	931 639	248 933	242 750	230 872	255 086	977 609	10 251	4
Totala beredskapslagring	813	199	310	-15	173	667	827	95	-103	-31	788	-204	-118
Totala statlig moms	30 566	6 131	8 140	6 385	10 117	30 772	6 600	8 430	6 884	10 843	32 758	727	7
Summa utgifter	1 219 193	309 852	316 631	294 997	342 078	1 263 558	323 684	330 810	312 012	357 674	1 324 159	15 696	5
01 Sociala naturaförmåner	17 318	3 662	4 119	3 237	4 150	15 168	3 558	3 771	2 926	3 534	13 789	-616	-15
02 Omkostnader för konsumtion	106 097	21 895	27 012	21 640	35 237	105 784	22 036	27 617	24 196	37 549	111 398	2 312	7
01 Inköp av varor och tjänster	106 156	20 259	28 386	21 380	37 357	107 383	21 421	27 945	24 821	39 360	113 547	2003	5
02 Personalkostnader	4 232	882	1 129	771	1 455	4 237	868	1 086	874	1 525	4 352	69	5
03 Hyror	19 155	4 994	4 918	5 010	5 052	19 974	5 133	5 197	5 204	5 444	20 978	392	8
04 Reparationer av lokaler	506	55	140	60	181	436	61	94	79	222	457	42	23
05 Material, egenutvecklade investeringar	-24 419	-4 429	-7 672	-5 667	-8 926	-26 693	-5 572	-6 834	-6 878	-9 186	-28 471	-260	3
06 Hyror, egenutvecklade investeringar	2	0	-1	0	0	-1	-1	0	0	-2	-3	-2	-1 509
07 Offentligt rättsliga avgifter	203	65	46	28	66	205	49	51	40	59	199	-7	-10
08 Övriga omkostnader	138	44	30	33	39	146	48	40	28	71	188	32	81
09 Fordonsskatter	26	5	7	5	2	19	6	8	6	11	30	9	391
10 Övriga produktionskatter	98	21	27	20	9	77	24	31	22	44	122	35	391
03 Löner och sociala avgifter	151 366	38 438	40 042	39 702	40 048	158 230	39 679	41 672	41 507	41 806	164 664	1 758	4
01 Löner	102 372	25 843	27 021	26 784	26 999	106 647	26 677	27 987	27 955	27 156	110 774	1 157	4
02 Sociala avgifter	49 170	12 556	13 067	12 902	13 133	51 658	12 998	13 690	13 566	13 615	53 869	483	4
03 Vämpliktislöner	271	72	140	52	103	366	73	134	93	131	432	29	28
04 Löner, egenutvecklade investeringar	-766	-133	-256	-113	-277	-780	-179	-230	-173	-263	-846	14	-5
05 Övriga löner	225	71	49	54	64	238	78	65	46	117	306	53	82
06 Övriga sociala avgifter	95	30	21	23	27	101	33	27	20	50	130	23	84
04 Försäljning	-40 663	-10 275	-10 335	-9 411	-12 322	-42 343	-10 032	-11 244	-10 140	-12 142	-43 768	-30	0
01 Extern försäljning	-30 548	-8 061	-7 713	-7 285	-8 792	-31 850	-7 645	-8 475	-7 728	-8 543	-32 391	248	-3
02 Intern försäljning	-10 114	-2 215	-2 622	-2 126	-3 530	-10 493	-2 387	-2 770	-2 412	-3 600	-11 377	-278	8
Total konsumtion	234 118	53 720	60 838	55 168	67 113	236 839	55 242	61 816	58 489	70 537	246 084	3 424	5
05 Investeringsverksamhet	41 961	6 641	13 304	8 508	15 829	44 281	8 337	10 845	10 355	15 910	45 446	81	1
01 Byggnader och anläggningar	25 339	4 661	7 933	6 001	9 273	27 869	5 819	7 134	7 664	9 712	30 329	439	5
02 Om- och tillbyggnad av bef. byggnader och anläggningar, mark	1 480	149	217	215	913	1 495	172	309	252	775	1 508	-138	-15
03 Maskiner, transportmedel och inventarier	6 684	1 026	1 603	1 201	2 637	6 466	1 039	1 650	1 312	2 853	6 854	216	8
04 Forskning och utveckling, immateriella investeringar	2 693	453	821	400	1 070	2 745	530	709	589	1 177	3 005	107	10
05 Försäljning av materiella tillgångar	-389	-19	-28	-61	-35	-143	-36	-356	-129	-39	-560	-4	12
06 Militära investeringar	6 153	369	2 759	752	1 970	5 849	812	1 399	668	1 416	4 296	-554	-28
Totala investeringar	41 961	6 641	13 304	8 508	15 829	44 281	8 337	10 845	10 355	15 910	45 446	81	1
06 Räntekostnader	21 571	4 044	6 315	4 879	3 980	19 218	3 729	6 862	5 467	5 299	21 357	1 319	33
01 Räntor på statsskuden m.m.	21 465	4 043	6 235	4 877	4 185	19 340	3 500	7 251	5 558	5 395	21 704	1 209	29

	Kv 1-4 2016	Kv1 2017	Kv2 2017	Kv3 2017	Kv4 2017	Kv 1-4 2017	Kv1 2018	Kv2 2018	Kv3 2018	Kv4 2018	Kv1-4 2018	Diff. bel. Kv 4	Diff. %Kv 4
02	Övriga räntekostnader	122	6	86	9	-200	235	-382	-83	-86	-316	114	-57
03	Räntor, egenutvecklade investeringar	-16	-6	-6	-7	-24	-7	-7	-8	-9	-31	-4	68
Totala räntor	21 571	4 044	6 315	4 879	3 980	19 218	3 729	6 862	5 467	5 299	21 357	1 319	33
07	Löpande transfereringar till utlandet	52 234	19 978	13 781	11 981	14 928	23 674	13 855	15 341	20 745	73 616	5 817	39
01	EU-institutioner	23 503	7 933	7 092	6 410	3 815	10 536	6 185	8 204	8 622	33 547	4 806	126
01	BNI-avgift (kassamässig)	25 224	7 045	6 163	5 521	2 971	9 485	5 458	7 326	7 714	29 983	4 743	160
02	UK-avgift (kassamässig)	628	124	124	124	80	144	93	113	117	466	36	46
03	EU-moms (kassamässig)	-2 349	764	805	764	764	908	633	765	792	3 097	27	4
02	Övriga utlandssektorn	28 731	12 045	6 688	5 572	11 113	13 138	7 670	7 137	12 124	40 070	1 011	9
01	EU-länder	1 941	1 056	231	526	584	892	300	606	712	2 508	127	22
02	Övriga länder	26 791	10 989	6 457	5 046	10 529	12 246	7 371	6 532	11 412	37 561	884	8
08	Löpande transfereringar inom Sverige	823 567	217 733	212 288	206 359	223 332	223 154	226 251	213 627	226 358	889 390	3 027	1
01	Företagssektorn	38 323	9 043	9 106	8 851	11 398	8 792	9 569	9 270	13 086	40 717	1 688	15
01	Statliga affärsverk	1 126	162	161	172	236	155	168	166	259	748	23	10
02	Statliga bolag	8 691	2 134	2 113	2 238	2 676	2 416	2 390	2 435	3 000	10 241	324	12
03	Privata företag m.fl.	27 331	6 504	6 631	6 127	8 084	5 980	6 740	6 364	9 393	28 477	1 309	16
04	Kommunala bolag	1 176	243	201	314	402	242	271	305	434	1 252	31	8
02	Statliga ideella organisationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03	Kommunala sektorn	336 381	91 819	90 026	85 803	98 155	94 632	99 541	88 415	96 940	379 496	-1 215	-1
01	Primärkommuner	217 414	59 477	58 935	55 728	66 068	60 530	61 924	56 649	61 420	240 505	-4 647	-7
02	Landsting	116 126	31 451	30 296	29 499	31 346	32 848	36 661	31 008	34 641	135 147	3 296	11
03	Kommunala ideella organisationer	2 841	891	796	577	741	1 255	985	759	878	3 847	137	18
04	Hushållssektorn	310 270	82 136	76 553	76 242	77 799	84 000	79 455	79 438	79 803	322 696	2 004	3
01	Hushållens ideella organisationer	34 095	11 230	7 776	7 605	8 624	11 854	8 927	8 045	8 864	37 691	241	3
02	Egentliga hushåll	276 175	70 906	68 777	68 637	69 175	72 146	70 528	71 393	70 939	285 006	1 764	3
05	Alderspensionssystemet	138 593	34 736	36 602	35 463	35 980	35 740	37 698	36 514	36 530	146 482	550	2
09	Kapitaltransfereringar till utlandssektorn	3 689	-56	51	96	475	98	101	174	371	745	-104	-22
01	EU-länder	20	12	5	14	20	23	20	28	47	119	27	135
02	Övriga länder	3 626	-74	41	76	446	66	75	140	319	600	-127	-29
03	Infrianden av garantier	43	6	6	6	9	9	6	6	6	26	-4	-39
10	Kapitaltransfereringar inom Sverige	10 496	1 427	1 575	1 590	6 099	1 996	2 531	1 719	7 610	13 857	1 511	25
01	Företagssektorn	4 047	1 003	773	812	2 050	1 243	1 648	1 096	3 550	7 536	1 499	73
01	Privata företag m.fl.	1 695	686	369	309	1 087	943	637	511	2 295	4 387	1 209	111
02	Kommunala bolag	764	77	84	100	440	123	325	324	604	1 376	165	37
03	Infrianden av garantier	1 529	233	309	395	485	169	678	243	644	1 734	160	33
04	Tillskott till företag	58	7	11	8	39	8	8	18	6	40	-34	-85
02	Statliga ideella organisationer	77	12	25	14	35	3	1	2	89	95	53	152
03	Kommunala sektorn	5 245	144	527	505	3 654	465	536	276	3 449	4 726	-205	-6
01	Primärkommuner	3 258	129	278	261	2 672	133	508	265	2 786	3 693	114	4
02	Landsting	1 967	7	241	237	971	311	22	0	653	986	-318	-33
03	Kommunala ideella organisationer	20	7	8	7	11	20	6	11	10	47	-1	-9
04	Hushållssektorn	1 128	269	250	259	359	286	346	344	523	1 500	164	46
01	Hushållens ideella organisationer	222	47	29	37	121	41	58	53	128	281	7	6
02	Egentliga hushåll	906	221	221	223	238	245	288	291	395	1 219	157	66
Totala transfereringar	889 987	239 083	227 695	220 027	244 834	931 639	248 922	242 739	230 862	255 086	977 609	10 251	4
11	Beredningslagring	813	199	310	-15	173	827	95	-103	-31	788	-204	-118

	Kv 1-4 2016	Kv1 2017	Kv2 2017	Kv3 2017	Kv4 2017	Kv 1-4 2017	Kv1 2018	Kv2 2018	Kv3 2018	Kv4 2018	Kv1-4 2018	Diff. bel. KV 4	Diff. %KV 4
	813	199	310	-15	173	667	827	95	-103	-31	788	-204	-118
Total beredskapslagring													
12	177	36	28	45	33	142	17	12	59	6	94	-27	-82
01	177	36	28	45	33	142	17	12	59	6	94	-27	-82
Bolagsskatt ÖSE													
13	30 566	6 131	8 140	6 385	10 117	30 772	6 600	8 430	6 884	10 843	32 758	727	7
Statlig moms													
Total statlig moms	30 566	6 131	8 140	6 385	10 117	30 772	6 600	8 430	6 884	10 843	32 758	727	7
Summa utgifter	1 219 193	309 852	316 631	294 987	342 078	1 263 558	323 673	330 799	312 012	357 674	1 324 159	15 596	5
Summa inkomster	1 284 166	315 488	351 249	320 731	352 020	1 339 489	323 516	368 381	331 648	362 038	1 385 562	10 017	3
Finansieilt sparande	64 973	5 636	34 618	25 734	9 942	75 930	-158	37 582	19 636	4 363	61 423	-5 579	-56

5 Analys av utgifter

Fjärde kvartalet 2018 ökade statens utgifter med 5 procent eller knappt 16 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick utgifterna till 358 miljarder kronor.

Under kvartalet ökade utgifterna för transfereringar med 10 miljarder kronor. Konsumtionen ökade med drygt 3 miljarder kronor samtidigt som räntekostnader och den statliga momsen ökade med 1 miljard kronor vardera.

För helåret 2018 uppgick de totala utgifterna till 1324 miljarder kronor vilket var en ökning med 5 procent eller 61 miljarder kronor.

5.1 Sociala naturaförmåner fortsatte minska

Under två års tid har utgifterna för de sociala naturaförmånerna minskat. Fjärde kvartalet minskade de med 15 procent eller 0,6 miljarder kronor.

Migrationsverkets utgifter för sociala naturaförmåner mer än halverades under kvartalet. Jämfört med motsvarande period föregående år minskade de med 53 procent eller knappt 0,4 miljarder kronor.

Förändringen återfanns främst under två anslag; *Offentligt biträde i utlänningsärenden* och *Ersättning och bostadskostnader*, anslagsposten *Boende för asylsökande*. Kostnaderna för *Offentligt biträde i utlänningsärenden* minskade med 66 procent vilket motsvarade drygt 0,2 miljarder kronor samtidigt som *Ersättning och bostadskostnader* med anslagsposten *Boende för asylsökande* minskade med 53 procent eller 0,2 miljarder kronor.

På ett år har Migrationsverkets totala utgifter för sociala naturaförmåner minskat med 42 procent, 1 miljard kronor. På två år har utgifterna minskat med 68 procent vilket motsvarade 3,5 miljarder kronor.

Arbetsförmedlingens utgifter för sociala naturaförmåner minskade med 37 procent, 0,5 miljarder kronor. Nytt för 2018 är att anslaget *Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare* ingår som en anslagspost i anslaget *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser*. Under kvartalet minskade anslagsposten med 65 procent vilket motsvarade 0,3 miljarder kronor. Anslagsposten *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* minskade med 23 procent eller 0,2 miljarder kronor.

5.2 Ökade omkostnader för konsumtion

Omkostnader för konsumtion utgör drygt hälften av de totala konsumtionsutgifterna. Under fjärde kvartalet ökade utgifterna med 7 procent eller 2 miljarder kronor. Även på helåret ökade utgifterna. Under 2018 ökade de totalt med 5 procent eller knappt 6 miljarder kronor.

Stora inköp av varor och tjänster

Inköp av varor och tjänster är den största posten under omkostnader för konsumtion. Fjärde kvartalet 2018 uppgick myndigheternas inköp av varor och tjänster till 39,4 miljarder kronor vilket var en ökning med 5 procent eller 2 miljarder kronor.

Till följd av en kartläggning av myndigheternas rapportering på övriga varor och tjänster har Trafikverket bokat om en del av det som tidigare rapporterats under övriga varor till varulagerförändring. Till följd av den ändrade redovisningen minskade Trafikverkets inköp av varor och tjänster med 13 procent eller 1 miljard kronor.

På helåret visade Trafikverket en ökning på 3 procent, 1,2 miljarder kronor. Merparten av ökningen återfanns under anslagen *Utveckling av statens transportinfrastruktur* samt *Trängselskatt i Stockholm*.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län hade fortsatt stora utgiftsökningar avseende inköp av tjänster. Under kvartalet ökade de sina inköp av varor och tjänster med 89 procent till följd av de omfattande skogsbränderna i Ljusdal med omnejd under juli månad. Även Myndigheten för samhällsskydd och beredskap hade fått ökade utgifter till följd av sommarens skogsbränder. Under fjärde kvartalet var det främst under anslaget *Ersättning för räddningstjänst m.m.* som utgifterna ökade då 58 miljoner bokförts som köpt tjänst i stället för bidrag. Totalt ökade utgifterna med 9 procent under kvartalet och 12 procent på helåret.

Naturvårdsverket ökade sina inköp av varor och tjänster med 35 procent, 0,2 miljarder kronor. Ökningen är en följd av att fler markägare fått ersättning för skydd av värdefull natur. Utgiftens fördelning mellan kvartalen varierar från år till år men ackumulerat på helåret var ökningen 18 procent.

Försvarsgruppen ökade sina inköp av varor och tjänster med 2,3 miljarder kronor i huvudsak till följd av utbildnings- och utrustningskostnader för fler värnpliktiga. För helåret ökade utgifterna med 3,5 miljarder kronor eller 16 procent.

Fjärde kvartalet minskade återigen Migrationsverkets omkostnader för inköp av varor och tjänster. Under kvartalet minskade kostnaderna med 41 procent eller

knappt 0,3 miljarder kronor. Motsvarande förändring på helåret var en minskning med 28 procent eller 0,6 miljarder kronor.

Hyrorna ökade 8 procent

Fjärde kvartalet ökade statens hyreskostnader mer än de gjort tidigare kvartal. Under kvartalet ökade hyrorna med 8 procent eller 0,4 miljarder kronor. På helåret var ökningen 5 procent vilket motsvarade 1 miljard kronor.

Generellt har många myndigheter rapporterat in högre utfall än tidigare kvartal. Ökningarna kan delvis förklaras av ökade hyreskostnader samt indexuppräknningar.

Försvarsmaktens externa hyreskostnader ökade med 0,1 miljarder kronor under fjärde kvartalet delvis till följd av fler värnpliktiga. För helåret 2018 var ökningen 0,1 miljarder kronor.

Karolinska institutets lokalkostnader minskade under kvartalet med 9 procent men ökade med 19 procent eller 0,1 miljarder kronor på helåret. De ökade kostnaderna är en följd av högre hyreskostnader.

Nationalmuseum har till följd av renoveringen av museibygnaden på Blasieholmen fått kraftigt ökade hyreskostnader. Hyrorna ökade med 131 procent under kvartalet, från 9 till 21 miljoner kronor.

Myndigheterna ökade aktiveringen av material

Aktivering av material inom egenutvecklade investeringar uppgick till 9 miljarder kronor fjärde kvartalet 2018. Det var en ökning med 3 procent eller 0,3 miljarder kronor jämfört med fjärde kvartalet 2017. För helåret ökade myndigheterna sin aktivering med 7 procent eller 1,8 miljarder kronor.

Trafikverkets aktivering av material ökade med 4 procent eller 0,3 miljarder kronor. Ökningen återfanns främst under anslaget *Trängselskatt i Stockholm*.

Aktivering av material inom egenutvecklade investeringar:

När myndigheterna bygger upp tillgångar i egen regi bokförs utgifterna först på kostnadskonton i resultaträkningen. I de reala räkenskaperna redovisas en ökning av konsumtionen.

Senast kvartalsvis bör myndigheterna aktivera utgifterna. Då ska de utgifter som är hänförliga till anläggningstillgångar föras över till balansräkningen och redovisas som en investering. Vid aktivering av de egenutvecklade investeringarna redovisas dessa med negativt tecken i de reala räkenskaperna vilket minskar konsumtionen. Samtidigt redovisas motsvarande post som investering med positivt tecken, därmed blir påverkan på utgifterna neutral.

5.1 Löner och sociala avgifter ökade med 4 procent

Utgiften för löner och sociala avgifter uppgick till knappt 42 miljarder kronor fjärde kvartalet 2018, vilket var en ökning med 4 procent jämfört med fjärde kvartalet 2017. Även för helåret ökade löneutgifterna med 4 procent.

Polismyndighetens löneutgifter ökade mest

Polisen uppvisade den största beloppsmässiga ökningen fjärde kvartalet och på helåret. Myndighetens löneutgifter ökade med 196 miljoner kronor eller 7 procent under fjärde kvartalet, för helåret var ökningen 4 procent. Ökningen förklaras av den lönerrevision som genomfördes under året. Antalet årsarbetskrafter har ökat med 31 poliser och 143 civilanställda under 2018.

Trafikverket har under de senaste två åren utökat sin personalstyrka för att möta den växande verksamhetsvolymen på myndigheten. Under året har antalet årsarbetskrafter ökat med 866. Löneutgiftsökningen var 11 procent både under fjärde kvartalet och på helåret 2018 jämfört med året innan.

Skogsstyrelsens löneutgifter ökade med hela 67 procent eller 68 miljoner kronor under fjärde kvartalet för helåret var ökningen 34 procent. Förändringen kan främst förklaras av de arbetsmarknadspolitiska projekt som utförts under perioden. Skogsstyrelsen arbetar med projekt som syftar till att skapa möjligheter till jobb i gröna näringar för de som står långt ifrån arbetsmarknaden.

På helåret ökade Statens skolverks löneutgifter med 18 procent eller 60 miljoner kronor. Ökningen kan förklaras främst med att det genomsnittliga antalet anställda har ökat med 102 personer under året.

Samlat ökade länsstyrelsernas löneutgifter med 16 procent fjärde kvartalet eller 93 miljoner kronor, för helåret var ökningen 12 procent. Länsstyrelsernas

förvaltningsanslag ökade under året för att myndigheterna skulle kunna stärka upp arbetet med bland annat miljötillsyn, arbetet med en säker dricksvattenförsörjning samt arbetet med djurrelaterade frågor som tagits över från polismyndigheten. Den utökade verksamheten förklarar löneutgiftsökningen.

Migrationsverkets löneutgifter fortsatte minska för fjärde kvartalet i rad. Löneutgifterna minskade med 17 procent eller 123 miljoner kronor under perioden, för helåret var minskningen 13 procent. Myndigheten har minskat antalet anställda främst inom asylprövningen till följd av färre asylsökande.

Sociala avgifter ökade med 4 procent

De sociala avgifterna uppgick till knappt 14 miljarder kronor fjärde kvartalet 2018, vilket är en ökning med 4 procent jämfört med samma kvartal 2017. Även på helåret var ökningen 4 procent och följer därmed utvecklingen av löneutgifterna.

5.2 Myndigheternas försäljning var oförändrad

Under fjärde kvartalet minskade myndigheternas externa försäljning med 3 procent och den interna försäljningen ökade med 8 procent jämfört med fjärde kvartalet 2017. Totalt uppgick försäljningen till 12 miljarder kronor vilket var samma nivå som föregående år och lämnade den totala försäljningen oförändrad under perioden.

Under perioden minskade Transportstyrelsens externa försäljning med 37 procent eller 221 miljoner kronor, vilket i sin helhet förklaras av minskade avgiftsintäkter för luftfartsområdet.

På helåret ökade den externa försäljningen med 2 procent eller 541 miljoner kronor. Det var Trafikverkets externa försäljning som ökade mest, ökningen var 8 procent eller 389 miljoner kronor jämfört med året innan.

Försäljningsintäkterna minskar statens kostnader för myndigheternas verksamhet och är en avdragspost när konsumtionen beräknas. På extern försäljning rapporteras de utomstatliga intäkter myndigheterna har för till exempel avgifter, utbildning och konsultuppdrag. Den interna försäljningen är motsvarande intäkter med inomstatlig motpart och kan matchas mot en inomstatlig kostnad under omkostnader för konsumtion.

5.3 Investeringar ökade

Investeringarna ökade svagt med 0,1 miljarder kronor och uppgick till 15,9 miljarder kronor under fjärde kvartalet. Investeringar i byggnader och anläggningar ökade med 0,4 miljarder kronor. Trafikverket som står för merparten av investeringarna, redovisade hela ökningen på järnvägsinvesteringarna.

För 2018 ökade investeringarna med 1,2 miljarder kronor. Järnvägsinvesteringarna uppgick till 13,2 miljarder kronor, en ökning med 0,9 miljarder kronor. Väginvesteringarna uppgick till 12,1 miljarder kronor vilket var en ökning med 1 miljard kronor.

Militära investeringar minskade

Försvarsmyndigheternas militära investeringar uppgick till 1,4 miljarder kronor under kvartalet, vilket är en minskning med 0,5 miljard kronor. Leveranserna avsåg bland annat modifiering av ubåtar och andra fartyg, JAS-systemet, lastbilar och telekommunikationsutrustning. Dessa uppgifter inkluderar inte kvartalets utgifter för beredskapsmateriel som klassificeras som förskott och avser utveckling av JAS 39E samt en ny ubåtstyp. Förskotten uppgick till 2,3 miljarder kronor under kvartalet och 4,5 miljarder kronor under 2018.

Enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet ska militära investeringar i materiel som tillverkas under flera år påverka det finansiella sparandet först vid fysisk leverans och inte vid överförande av äganderätten. Betalning innan leverans avseende sådant materiel ska i stället utgöra en fordran på leverantören.

5.4 Räntorna ökade

I samband med beräkningen av statens finansiella sparande för åren 2016 till 2018 har statsskuldräntorna reviderats. Tidigare fanns det oklarheter hur regelverket ENS2010 skulle tolkas vid beräkning av återköp av statsskuldspapper som genererar över-/ underkurser vid emission. Efter förtydligande från Eurostat reviderades statsskuldräntorna upp, utgifterna steg då med 4,8 miljarder kronor 2016, 5 miljarder kronor 2017 och 2,7 miljarder kronor 2018.

Räntekostnaden för statsskulden uppgick till 5,4 miljarder kronor fjärde kvartalet 2018, vilket var en ökning med 1,2 miljarder kronor jämfört med motsvarande period 2017. För helåret ökade kostnaderna med 3,6 miljarder kronor till 21,7 miljarder kronor jämfört med föregående år. Under samma period har statsskulden minskat med 66 miljarder kronor till 1 262 miljarder kronor, enligt Riksgäldskontorets officiella statsskuldsmått. Att statsskuldräntorna har ökat trots att statsskulden har minskat beror på att Riksgäldskontoret har förlängt den nominella skulden 2018 med 0,3 år. Det har inneburit att kortare räntor som varit negativa har ersatts av längre positiva räntor.

Övriga räntekostnader

Övriga räntekostnader uppgick till -86 miljoner kronor fjärde kvartalet 2018 vilket var en minskning med 114 miljoner kronor jämfört med motsvarande kvartal 2017.

För helåret 2018 uppgick räntekostnaderna till -317 miljoner kronor vilket är en ökning med 217 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Övriga räntekostnader är ett netto av flera poster:

- Myndigheterna lånar för att finansiera investeringar som till exempel utveckling av egna IT-system, inköp av inventarier med mera. Myndigheternas räntekostnader på lånen i statens internbank hos Riksgäldskontoret nettoredovisas mot Riksgäldskontorets ränteintäkter för samma lån. Saldot av posterna borde i teorin vara noll men räntekostnaderna och ränteintäkterna tar inte helt ut varandra. Det beror främst på periodisering i redovisningen.

- Ett fåtal myndigheter placerar sitt överskott från den avgiftsfinansierade verksamheten på inlåningskonto i Riksgäldskontoret. Överskottet ska täcka kommande år med eventuella underskott. Myndigheternas ränteintäkter på placeringarna ska mötas av Riksgäldskontorets räntekostnader för motsvarande placeringar men posterna tar inte helt ut varandra, framförallt på grund av periodisering i redovisningen.

- Posten innehåller också räntekostnader från övriga statliga enheters³ upplåning i affärsbanker.

- Här ingår också räntor kopplade till reporna av statsobligationer som Riksgäldskontoret redovisar på Insättningsgarantifonden.

5.5 Löpande transfereringar till utlandet ökade

Löpande transfereringar till utlandet ökade med 5,8 miljarder kronor fjärde kvartalet och uppgick till 21 miljarder kronor.

EU-avgiften ökade

Transfereringar till EU-institutioner avser EU-avgiften som enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS) omfattar:

- BNI-baserad avgift
- Mervärdesskattebaserad avgift
- Storbritanniens budgetreduktion

Avgiften blev totalt 8,6 miljarder kronor vilket är 4,8 miljarder kronor högre än fjärde kvartalet 2017. Efter beslutad ändringsbudget för 2017 fick Sverige en

³ Övriga statliga enheter består av: Allmänna arvsfonden, Almi, Chalmers, Dramaten, Förvaltningsstiftelsen för SVT, UR och SR, Högskolan i Jönköping, Norrlandsfonden, Operan, Riksbankens Jubileumsfond, Riksteatern, Industrifonden, Saminvest, Swedfund, Svedab, Östersjöstiftelsen

återbetalning i januari 2018 som har periodiserats till fjärde kvartalet 2017. Under 2018 ökade avgiften med 8,3 miljarder kronor till 34 miljarder kronor.

Tullavgiften ingår inte under EU-avgiften utan den del som Sverige får behålla som ersättning för administration redovisas istället som försäljningsinkomst.

Transfereringar till övriga länder

Transfereringar till övriga länder ökade med 0,9 miljarder kronor och uppgick till 11 miljarder kronor fjärde kvartalet. Under 2018 ökade transfereringar till övriga länder med 4,5 miljarder kronor till 38 miljarder kronor.

Sidas biståndsverksamhet ökade med 0,9 miljarder kronor fjärde kvartalet och med 5 miljarder kronor under 2018. Bidragen till multilaterala och internationella organisationer och fonder, hållbar utveckling samt bidrag till Mellanöstern och Nordafrika ökade mest. Stödet till strategiskt inriktade bidrag och forskningssamarbete minskade däremot mellan kvartalen.

För att nå upp till målet om att Sverige ska betala 1 procent av bruttonationalinkomsten i bistånd, höjdes främst anslaget för biståndsverksamhet. Utgifterna för migration som ingår i biståndsramen förväntas minska och det förklarar en utökad ram inom biståndsverksamheten.

Det internationella biståndet har minskats med flyktingkostnader sedan 2013. För 2018 beräknas utgifterna för internationellt bistånd bli knappt 3 miljarder kronor lägre än de skulle varit utan avräkning för flyktingkostnader. För 2016 och 2017 var avräkningen 6 miljarder kronor per år. För 2015 var avräkningen 9 miljarder kronor.

Migrationsverkets utbetalning av dagersättning till asylsökande redovisas som bidrag till övriga länder. Dagersättningen till asylsökande minskade med 0,1 miljarder kronor till 0,2 miljarder kronor fjärde kvartalet.

5.6 Löpande transfereringar inom Sverige ökade

Löpande transfereringar inom Sverige ökade med 3 miljarder kronor netto fjärde kvartalet och uppgick till 226 miljarder kronor.

Stöd till företagssektorn ökade

Stöd till företagssektorn ökade med 1,7 miljarder kronor och uppgick till 13 miljarder kronor fjärde kvartalet.

Transfereringar till statliga bolag ökade med 0,3 miljarder kronor till 3 miljarder kronor fjärde kvartalet. Bidrag till Samhall AB ökade med 0,1 miljarder kronor. Ökningen beror på att taket för den bidragsgrundande lönen för subventionerade

anställningar med lönebidrag höjdes med 7 procent till 18 300 kronor per månad från den 1 november 2017.

Transfereringar till privata företag ökade med 1,3 miljarder kronor till 9,4 miljarder kronor fjärde kvartalet. Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur från Statens Jordbruksverk ökade med 0,8 miljarder fjärde kvartalet och mellan åren. Statens energimyndighet bidrag till privata företag ökade med 0,2 miljarder kronor mellan kvartalen och åren. Arbetsförmedlingens kostnader för lönebidrag ökade med 0,1 respektive 0,3 miljarder kronor mellan kvartalen och åren. Däremot minskade Arbetsförmedlingens kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser med 0,2 miljarder kronor fjärde kvartalet och 0,5 miljarder kronor mellan åren.

Bidragen till nystartsjobb ökade med knappt 0,1 miljarder kronor

Arbetsförmedlingen betalar från anslaget *Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* till Skatteverket som förmedlar vidare till företagens skattekonton. Taket för den bidragsgrundande lönen för nystartsjobb sänktes med 9,1 procent till 20 000 kronor per månad från den 1 november 2017. Antalet personer med nystartsjobb minskade med 15,6 procent till 30 000 personer fjärde kvartalet.

Löpande transfereringar till primärkommuner minskade

Löpande transfereringar till primärkommuner uppgick till 61 miljarder kronor vilket är en minskning med 4,6 miljarder kronor jämfört med fjärde kvartalet 2017. Förändringen mellan åren var en marginell ökning på 0,3 miljarder kronor och blev 241 miljarder kronor.

18 miljarder kronor i kommunalekonomisk utjämning fjärde kvartalet

Den kommunalekonomiska utjämningen var knappt 18 miljarder kronor fjärde kvartalet, en ökning med 0,8 miljarder kronor. Ökningen är främst en kompensation för kommunernas minskade skatteunderlag på grund av det förhöjda grundavdraget för personer över 65 år.

Kommunersättning för flyktingmottagande fortsatte minska

Kostnaderna för flyktingmottagandet har varit höga till följd av det stora antalet asylsökande som kom under 2015 men fortsätter nu att minska då antalet personer som är inskrivna i mottagningssystemet minskar kraftigt.

Från anslaget *Ersättningar och bostadskostnader* betalar Migrationsverket ersättningar till primärkommuner för mottagandet av asylsökande. Det minskade med 5,8 miljarder kronor till 2,7 miljarder kronor fjärde kvartalet. Mellan åren blev minskningen 17 miljarder kronor. Färre asylsökande och sänkt schablonersättning förklarar den stora minskningen.

Kommunerna får också ersättning under två år när de tar emot nyanlända med uppehållstillstånd. Kommunersättningar vid flyktningmottagande till primärkommuner minskade med 1 miljard kronor fjärde kvartalet och uppgick till 3,6 miljarder kronor.

Kostnaden för ensamkommande barn och unga är högre än för andra flyktingar och kommunerna kan få ersättningen under fler än två år beroende på barnens ålder och behov. Därför står de ensamkommande för en relativt stor del av kostnaderna i mottagningssystemet. Många barn och unga kom 2015 och de finns fortfarande i mottagningssystemet. Från och med den 1 juli 2017 sänktes schablonersättningen för ensamkommande barn och unga. Från samma datum ändrades ersättningssystemet för ensamkommande så att utgifterna ersätts samma år de uppstår i stället för som tidigare, i efterhand.

Stöd med anledning av flyktingsituationen och tillfälligt stöd för ensamkommande unga asylsökande

Från Skatteverket betalas från 2017 till primärkommuner ett nytt stöd med anledning av flyktingsituationen. Det stödet minskade med 1 miljard kronor till 0,4 miljarder kronor fjärde kvartalet. Stödet var oförändrat mellan åren och uppgick vardera året till 5,6 miljarder kronor.

Anslaget *Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande med flera* betalades ut första gången fjärde kvartalet 2017 och uppgick till 0,4 miljarder kronor. Under 2018 betalades motsvarande stöd kvartalen 1 och 3 vilket förklararminskningen med 0,4 miljarder kronor på fjärde kvartalet.

	2015	2016	2017	2018
Antal asylsökande	162 877	28 939	25 666	21 502
- varav män	114 728	17 352	15 635	12 929
- varav kvinnor	48 149	11 587	10 031	8 573
- varav ensamkommande barn och unga	35 369	2 199	1 336	944
Boende i Migrationsverkets mottagningssystem	181 890	122 708	76 640	52 547
Antal kommunmottagna enligt ersättningsförordningen	51 197	68 761	68 442	43 745
- varav ensamkommande barn och unga	3 794	6 971	8 601	6 568

Källa Migrationsverket

Förändringar inom skolområdet

Kommunerna fick 0,9 miljarder kronor fjärde kvartalet från det nya anslaget *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling*. Bidraget ska användas till insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling i förskoleklass och grundskolan.

Anslagen *Fler anställda i lågstadiet, Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet, Statlig stöd till vuxenutbildning samt Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet* minskade total med 1,5 miljarder kronor fjärde kvartalet men ökade mellan åren med 1 miljard kronor. Det förklaras av ojämna utbetalningstidpunkter mellan kvartalen under åren.

Arbetsmarknadspolitiska program

Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser minskade med 0,1 miljarder kronor fjärde kvartalet. I september hade 19 000 personer en extratjänst främst i kommunerna. Extratjänster är till för nyanlända och långtidsarbetslösa.

Regionala tillväxtåtgärder

Tillväxtverket betalade för första gången ut 0,5 miljarder kronor från den nya anslagsposten *Stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden*. Syftet med satsningen är att bryta segregationen i områden med stora socioekonomiska utmaningar.

Krisberedskap

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap betalade 0,2 miljarder kronor mer fjärde kvartalet till kommuner, främst för räddningsverksamhet i samband med sommarens skogsbränder.

Löpande transfereringar till landsting ökade

Löpande transfereringar till landsting uppgick till 35 miljarder kronor vilket är en ökning med 3,3 miljarder kronor jämfört med fjärde kvartalet 2017.

7,4 miljarder kronor i kommunalekonomisk utjämning till landsting

Den kommunalekonomiska utjämningen till landsting ökade med 0,5 miljarder kronor till 7,4 miljarder kronor fjärde kvartalet.

Mer till subventionerade läkemedel

Bidrag till läkemedelsförmånerna blev 6,9 miljarder kronor, en ökning med 0,5 miljarder kronor jämfört med fjärde kvartalet 2017. Under året blev ökningen 1,5 miljarder kronor.

Bidraget till folkhälsa och sjukvård

Från anslaget *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* betalades 1,3 miljarder kronor fjärde kvartalet vilket är en ökning med 0,6 miljarder kronor. Mellan åren gjordes stora satsningar som gav en ökning på 4,5 miljarder kronor.

Stöd med anledning av flyktingsituationen

Stödet med anledning av flyktingsituationen betalades i sin helhet ut till landstingen fjärde kvartalet vilket gav en ökning på 1 miljard kronor.

Mer i kompensation för skattereduktioner

Skattereduktionerna till kommuner och landsting ökade med 0,9 miljarder kronor till 25 miljarder kronor fjärde kvartalet. Förändringen förklaras främst av öknings inom jobbskatteavdraget. Delen till kommuner ökade med 0,6 miljarder kronor till 16 miljarder kronor och delen till landsting ökade med 0,3 miljarder kronor till 8,8 miljarder kronor.

När ENS2010 infördes höjdes nivån för transfereringar till den kommunala sektorn med drygt 20 miljarder kronor per kvartal. Skatterna redovisas per sektor, det vill säga, fördelat på staten, kommunerna och ålderspensionssystemet. Detta innebär att de stora skattereduktionerna, framför allt jobbskatteavdraget och skattereduktionen för hemtjänster (ROT och RUT), gör att statens skatteintäkter från hushållen blir negativa. Enligt de redovisningsprinciper som nationalräkenskaperna tillämpar måste därför en del av dessa skattereduktioner räknas av mot den kommunalskatt som hushållen betalar trots att skattereduktionerna belastar statens budget. Genom att nationalräkenskaperna på inkomstsidan ”flyttar” en del av skattereduktionerna från staten till kommunerna så måste man kompensera kommunerna med ett fiktivt statsbidrag som är lika stort som den skattereduktion man räknar av från den kommunala skatten. Det innebär att den kommunala inkomstskatten som nationalräkenskaperna redovisar är betydligt lägre än den kommunalskatt som Skatteverket redovisar vid den årliga inkomsttaxeringen.

Mer kommunmoms

Kommunmomsen ökade då konsumtion av varor och tjänster ökade för kommuner och minskade för landstingen. Fjärde kvartalet var ökningen till primärkommuner 1,5 miljarder kronor och minskningen för landsting 0,1 miljarder kronor och momsen uppgick till 14 respektive 6,3 miljarder kronor.

Kommunala ideella organisationer

Löpande transfereringar till kommunala ideella organisationer ökade med 0,1 miljarder kronor och uppgick till 0,9 miljarder kronor fjärde kvartalet.

Löpande transfereringar till hushållssektorn ökade

Löpande transfereringar till hushållssektorn ökade med 2 miljarder kronor fjärde kvartalet och uppgick till 80 miljarder kronor. Under 2018 var ökningen 10 miljarder kronor till 323 miljarder kronor.

Arbetslöshetsersättningen till a-kassorna

Transfereringarna till hushållens ideella organisationer ökade med 0,2 miljarder kronor netto fjärde kvartalet och uppgick till 8,9 miljarder kronor. Bidragen till arbetslöshetsersättning, som betalas till a-kassorna, redovisas som en transferering till hushållens ideella organisationer. Bidraget till a-kassorna ökade med 0,1 miljarder kronor och blev 3,1 miljarder kronor.

Lägsta arbetslösheten på tio år

I slutet av december var 344 000 personer inskrivna som arbetslösa. Det är en minskning med 21 000 personer jämfört med december 2017. Räknat som andel av den registerbaserade arbetskraften uppgick arbetslösheten (16-64 år) till 7 procent jämfört med 7,5 procent motsvarande period 2017. Det är stora skillnader i arbetslöshet bland inrikes och utrikes födda men den minskade i båda grupperna. Arbetslöshetsnivån var i december 3,8 procent bland inrikes födda och 19 procent bland utrikes födda. En förklaring är att många av de nyanlända som kom till Sverige i samband med flyktingkrisen nu är inskrivna på Arbetsförmedlingen. Fler nyanlända kommer ut på arbetsmarknaden, ofta till arbete med stöd men även till osubventionerade jobb. I december hade 19 000 personer en extratjänst främst i kommunerna det är en ökning med 7 000 personer jämfört med motsvarande period föregående år. Extratjänster är till för nyanlända och långtidsarbetslösa.

Av de inskrivna var totalt 185 712 personer öppet arbetslösa jämfört med 198 500 personer december 2017. Andelen av de arbetslösa som har rätt till arbetslöshetsersättning har fallit från 85 procent 2005 till 36 procent 2017. Andelen fortsätter att minska då många nyanlända förstärker den trend som vi sett de senaste åren att fler människor står långt ifrån arbetsmarknaden och därmed inte uppfyller villkoren för att kunna få a-kassa.

Mer till ideella organisationer

Kammarkollegiets bidrag till folkbildningen ökade med 0,2 miljarder kronor fjärde kvartalet.

Mer i bidrag till hushåll

Transfereringarna till egentliga hushåll är den största posten på utgiftssidan. De blev 71 miljarder kronor fjärde kvartalet och ökade med 1,8 miljarder kronor netto jämfört med fjärde kvartalet i fjol. De transfereringar som ökade mest var barnbidrag, föräldraförsäkring, studiemedel, sjukpenning och rehabilitering samt bostadstillägg för pensionärer. Bidragen till aktivitets- och sjukersättningar, assistansersättning och efterlevnadspension till vuxna minskade mest.

Fler barn och höjt barnbidrag

Barnbidragen ökade med 1,3 miljarder kronor till 8,2 miljarder kronor fjärde kvartalet. Det allmänna barnbidraget höjdes 1 mars 2018 till 1 250 från 1 050 kronor per månad. Senast barnbidraget höjdes var i oktober 2005. Den 1 januari 2017 höjdes flerbarnstillägget för det tredje barnet till 730 från 604 kronor per månad.

Föräldraförsäkringen ökade med 0,1 miljarder kronor till 9,3 miljarder kronor fjärde kvartalet. Antalet barn har ökat både till följd av ökat barnafödande och till följd av migrationen. Det leder till fler uttagna föräldrapenningdagar. Medelersättningen ökar i takt med timlönen.

Sjukpenningtalet ökar

Försäkringskassans utgifter för sjukpenning och rehabilitering m.m. ökade med 0,4 miljarder kronor och uppgick till 8,3 miljarder kronor fjärde kvartalet 2018.

Assistansersättning minskade fjärde kvartalet

Assistansersättning minskade med 0,2 miljarder kronor fjärde kvartalet och uppgick till 7 miljarder kronor. Schablonbeloppet per timme fortsätter att öka och är 295,40 kronor 2018 jämfört med 291 kronor 2017.

För december var sjukpenningtalet 9,7 dagar och har jämfört med ett år bakåt minskat med 3,6 procent. Nedgången beror på att en allt större andel sjukfall avslutas under det första sjukskrivningsåret. De sjukfall som är längre än 2,5 år har dock ökat. En förklaring är att den bortre tidsgränsen på maximalt 914 ersättningsdagar togs bort den 1 februari 2016. I slutet av december 2018 hade kvinnor i likhet med tidigare nästan ett dubbelt så högt sjukpenningtal som män, 12,8 jämfört med 6,7.

Sjukpenningtalet anger hur många dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning som betalas ut per försäkrad i Sverige under ett år. Sjukpenningtalet har historiskt varierat väldigt kraftigt. Mellan 2010 och 2016 ökade talet med 80 procent för att vända nedåt i början på 2017. Andelen psykiatriska diagnoser är fortsatt hög och är sedan 2014 den vanligaste orsaken till sjukskrivning. Under 2018 låg dessa diagnoser bakom 47 procent av pågående sjukfall. Antalet startade sjukfall med psykiatriska diagnoser började att minska under 2018.

Diagnosen anpassningsstörningar och reaktion på svår stress står för hälften av alla påbörjade sjukfall inom gruppen psykiatriska diagnoser. Den bortre tidsgränsen för sjukpenning har tagits bort från den 1 februari 2016, vilket ger längre sjukperioder.

Aktivitets- och sjukersättning

Utgifterna för aktivitets- och sjukersättningar till enskilda personer minskade med 0,3 miljarder kronor och uppgick till 10 miljarder kronor fjärde kvartalet.

Sjukersättning kan beviljas till personer i åldrarna 30-64 år om arbetsförmågan bedöms vara stadigvarande nedsatt på grund av sjukdom med minst en fjärdedel. Under 2018 minskade antalet personer med sjukersättning med cirka 16 000 och uppgick i december 2018 till strax över 261 000. Det är i princip en lika stor minskning i antal personer som under motsvarande period 2017. Minskningen fortsätter eftersom antalet nytillkomna är lågt samtidigt som stora grupper övergår till ålderspension. Det låga inflödet är en följd av att regelverket ställer höga krav på stadigvarande nedsättning av arbetsförmågan. Från 2014 förekommer endast beslut om sjukersättning som gäller tills vidare eftersom ersättningsformen tidsbegränsad sjukersättning har fasats ut. Borttagandet av den borte gränsen i sjukpenningen minskar också inflödet.

Aktivitetsersättning kan beviljas till personer i åldrarna 19 till 29 år om de har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom med minst en fjärdedel. I motsats till sjukersättning har antalet personer inom aktivitetsersättning ökat under många år. Under 2017 och 2018 inträffade dock ett trendbrott då antalet personer minskade med drygt 3 000 respektive 5 000 personer mellan åren. Antalet personer som får ersättningen förväntas fortsätta att minska. Det beror främst på att hel sjukersättning kan beviljas till personer mellan 19 och 29 år från och med den 1 mars 2017 samt att inflödet till aktivitetsersättning minskat betydligt.

Aktivitetsstöd minskade fjärde kvartalet

Bidrag till aktivitetsstöd minskade 0,3 miljarder kronor fjärde kvartalet och blev 2,2 miljarder kronor. I december deltog 154 300 personer i arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd jämfört med 165 000 i fjol. Det är färre som får aktivitetsstöd då antalet personer i garantiprogrammen minskar. Samtidigt ökar kostnaderna för anställningsstöd eftersom regeringen satsar på att få fler i anställningsstöd i stället för garantiprogram. Bidraget till arbetslöshetsersättningen redovisas ovan till hushållens ideella organisationer.

Garantipensioner och efterlevandepensioner fortsätter minska

Garantipensioner minskade med knappt 0,1 miljarder kronor fjärde kvartalet. Minskningen beror huvudsakligen på att inkomstpensionen har höjts medan prisbasbeloppet har sänkts något. Antalet personer med garantipension fortsätter att minska, eftersom allt fler personer får inkomstgrundad ålderspension från ålderspensionssystemet utanför statens budget. Efterlevandepensioner till vuxna

minskade med 0,2 miljarder. Minskningen förklaras bland annat av att antalet kvinnor med änkepension minskar då änkepensionssystemet är under avveckling.

Men bostadstillägg och statliga tjänstepensioner ökade

Bostadstillägg till pensionärer ökade med 0,2 miljarder kronor vilket beror på att både taket för bostadstillägg och ersättningsgraden har höjts. Statliga tjänstepensioner ökade med 0,1 miljarder kronor.

Etableringsersättning till invandrare minskade

Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare minskade med 0,3 miljarder kronor fjärde kvartalet och uppgick till 1,1 miljarder kronor. Antalet asylsökande och kommunmottagna flyktingar beskrivs ovan under avsnittet *Kommunersättning för flyktingmottagande*.

Studiebidragen

Studiebidragen ökade med 0,8 miljarder kronor och uppgick till 4,7 miljarder kronor fjärde kvartalet. Anledningen till ökningen är att studiemedlens bidragsdel höjdes med 272 kronor för fyra veckors heltidsstudier från och med 1 juli 2018. Även en höjning av studiebidraget för gymnasie studerande trädde i kraft den 1 juli. Höjningen var 200 kronor per månad och gällde retroaktivt för studier från och med 1 mars.

Löpande transfereringar till ålderspensionssystemet ökade

Under utgiftspunkten Ålderspensionssystemet redovisas statliga ålderspensionsavgifter för inkomstpensionssystemet, den allmänna pensionsavgiften och Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag. Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag är en transferering till socialförsäkringssektorn och ingår här från och med myndighetens bildande 2010.

Fjärde kvartalet ökade den allmänna pensionsavgiften med 0,8 miljarder kronor till 31 miljarder kronor. Under 2018 blev ökningen 4,7 till 119 miljarder kronor. Statliga ålderspensionsavgifter till ålderspensionssystemet minskade med 0,2 miljarder kronor fjärde kvartalet och uppgick till 5,6 miljarder kronor. För 2018 minskade de med 1 miljard kronor och uppgick till 22 miljarder kronor. Ålderspensionsavgifter för aktivitets- och sjukersättningar minskade mest under kvartal och år.

5.7 Kapitaltransfereringar till utlandssektorn

Kapitaltransfereringar till övriga länder minskade med 0,1 miljarder kronor fjärde kvartalet och blev 0,4 miljarder kronor. Under 2018 blev ökningen 0,2 miljarder kronor. Sidas bistånd till Afrika förklarar ökningen mellan åren.

5.8 Kapitaltransfereringar inom Sverige

Kapitaltransfereringar till företagssektorn ökade med 1,5 miljarder kronor fjärde kvartalet och blev 3,6 miljarder kronor. Ökningen mellan åren blev 2,9 miljarder.

Kapitaltransfereringar till privata företag ökade med 1,2 miljarder kronor fjärde kvartalet och uppgick till 2,3 miljarder kronor. Stödet till klimatinvesteringar och investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande ökade mest.

Till kommunala bolag ökade kapitaltransfereringar med 0,2 miljarder kronor mellan kvartalen. Ökningen förklaras framför allt av ökade investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder.

Exportkreditnämnden infriade garantier minskade med 0,1 miljarder kronor fjärde kvartalet.

Kapitaltransfereringar till primärkommuner ökade med 0,1 miljarder kronor. Ökningen avsåg främst utveckling av statens transportinfrastruktur.

Kapitaltransfereringar till landsting minskade med 0,3 miljarder kronor fjärde kvartalet. Minskningen förklaras av minskade stöd till utveckling av statens transportinfrastruktur.

Kapitaltransfereringar till egentliga hushåll ökade med 0,2 miljarder kronor ökningen förklaras av Boverkets utbetalningar av solcellsstöd.

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.